

НАРОДНА БАНКА НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

Врз основа на член 47 став 1 точка 6 од Законот за Народната банка на Република Северна Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 158/10, 123/12, 43/14, 153/15, 6/16 и 83/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 110/21, 74/24 и 16/25) и член 33 став 4, член 36 став 7, член 38 став 3, член 39 став 4, член 43 став 3 и член 44 став 6 од Законот за решавање банки („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 209/23), Советот на Народната банка на Република Северна Македонија донесе

ОДЛУКА

**за начинот на примена на инструментот за внатрешна распределба на загубите и за начинот на вршење отпис и претворање на соодветните капитални инструменти и дозволени обврски
(„Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 71/25)**

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

1. Со оваа одлука се пропишува постапувањето на Народната банка на Република Северна Македонија (во понатамошниот текст: Народната банка) при примената на инструментот за внатрешна распределба на загубите и при вршењето отпис и претворање на соодветните капитални инструменти и дозволени обврски, во согласност со Законот за решавање банки (во понатамошниот текст: Законот), и тоа:

- утврдувањето на случаите кога е потребно исклучување на одредена обврска за потребите на инструментот за внатрешна распределба на загубите, во согласност со членот 33 став 1 од Законот;
- третманот на акционерите при спроведувањето на инструментот за внатрешна распределба на загубите или отписот или претворањето на соодветните капитални инструменти во согласност со членот 36 став 1 и 4 од Законот;
- начинот на утврдување на вредноста на обврските коишто произлегуваат од финансиските деривати;
- начинот на определување на стапките на претворање;
- условите коишто треба да ги исполнат дозволените обврски за спроведување на отписот или претворањето, како и начинот на вршење отпис и претворање на соодветните капитални инструменти и дозволени обврски;
- видот на документацијата, условите и постапката за издавање на согласноста од членот 44 став 3 точка 1) од Законот.

2. Одделните изрази употребени во оваа одлука го имаат следново значење:

2.1 „Директна зараза“ е состојбата кога договорните страни чишто побарувања од банката што се решава се отпишуваат, остваруваат загуби поради кои тие договорни страни нема да можат или веројатно нема да можат да ги исполнуваат своите обврски;

2.2 „Индириктна зараза“ е состојбата кога отписот или претворањето на обврските на банката што се решава предизвикува негативна реакција кај учесниците на пазарот што доведува до сериозно нарушување на финансискиот систем со можност да ѝ се наштети и на реалната економија;

2.3 „Намалување на учеството на постојните акционери“ е издавањето нови акции или други сопственички инструменти за имателите на соодветните капитални инструменти или за доверителите на банката, со што се намалува учеството на постојните акционери во почетниот капитал, односно соодветно се намалуваат нивните права од акциите;

2.4 „Поедноставено намалување на почетниот капитал“ го има значењето на поедноставеното намалување на основната главнина од Законот за трговските друштва;

2.5 „Процена на вредноста“ е процената на вредноста извршена во согласност со Законот и регулативата на Народната банка за методологијата за начинот на вршење на процената на вредноста за целите на решавањето банка.

На останатите изрази коишто се употребени во оваа одлука се применува значењето определено во Законот и во подзаконските акти донесени врз основа на овој закон.

3. Заради соодветно спроведување на барањата од оваа одлука, банката е должна да воспостави соодветен информативен систем којшто ќе овозможи навремено обезбедување на податоците и информациите коишто би ѝ биле потребни на Народната банка за спроведување на овластувањата за отпис или претворање на соодветните капитални инструменти и дозволени обврските и/или за примена на инструментот за внатрешна распределба на загубите. Воспоставениот информативен систем, како и неговата соодветност треба да бидат предмет на редовно тестирање и ажурирање од страна на банката.

II. СЛУЧАИ КОГА Е ПОТРЕБНО ИСКЛУЧУВАЊЕТО НА ОДРЕДЕНА ОБВРСКА ЗА ПОТРЕБИТЕ НА ИНСТРУМЕНТОТ ЗА ВНАТРЕШНА РАСПРЕДЕЛБА НА ЗАГУБИТЕ

4. Извршниот одбор на Народната банка одлучува за целосно или делумно исклучување на одредена обврска за потребите на примената на инструментот за внатрешна распределба на загубите, доколку е исполнет некој од условите од членот 33 од Законот, при што се имаат предвид околностите во кои се наоѓа банката што се решава. Одлучувањето се заснова на исполнувањето најмалку на една од целите за решавање од членот 17 став 1 од Законот.

Народната банка прво ја разгледува можноста за делумно исклучување на обврската или на класата обврски преку ограничување на износот на отписот, доколку е тоа применливо.

5. Народната банка може да одлучи да исклучи одредена обврска за потребите на примената на инструментот за внатрешна распределба на загубите, дури и во случаите кога таквото исклучување не е предвидено во планот за решавање на банката или банкарската група.

Во случаите од ставот 1 на оваа точка, при одлучувањето за исклучувањето на обврската или класата обврски коешто би довело до пренесување загуби кај фондот за решавање, Народната банка е должна да ги образложи:

- исклучителните околности коишто довеле до исклучување на обврските, а коишто се разликуваат од околностите присутни при изработката на планот за решавање;

- причините поради кои исклучителните околности и потребата за исклучувањето на обврските не можеле да се предвидат при изработката на планот за решавање.

Доколку потребата за исклучување била предвидена во планот за решавање, Народната банка е должна да го образложи начинот на кој Народната банка го имала предвид тоа исклучување при утврдувањето и/или отстранувањето на пречките за решавање.

Исклучување обврски поради неможност да се отпишат или да се претворат во акции во разумен рок и покрај активностите коишто ги презела Народната банка заради навремена и ефикасна примена на инструментот за внатрешна распределба на загубите

6. Народната банка може да одлучи целосно или делумно да исклучи одредена обврска за потребите на инструментот за внатрешна распределба на загубите во случаите од членот 33 став 1 точка 1 од Законот, кога поради пречките коишто ќе се појават заради вклучувањето на таа обврска, инструментот за внатрешна распределба на загубите не може да се примени во разумен рок, и покрај активностите преземени од страна на Народната банка.

За потребите на ставот 1 од оваа точка, Народната банка е должна:

- во планот за решавање да опише на кој начин, во разумен рок, ќе обезбеди достапност на информациите коишто се потребни за спроведувањето на процената во согласност со членовите 21 и 38 од Законот;
- во рамките на оцената на можноста за решавање при изработката на планот за решавање, да ги утврди пречките за решавање коишто би можеле да се јават во случај на исклучување на одредена обврска или класа обврски, вклучувајќи ги и околностите што би можеле да предизвикаат исклучување на обврските.

7. При утврдувањето на разумниот рок за потребите на точката 6 на оваа одлука, Народната банка поаѓа од:

- крајниот рок за утврдување на износот којшто треба да се отпише;
- крајниот рок за завршување на сите активности потребни за спроведување на инструментот за внатрешна распределба, со цел да се исполнат целите за решавањето, имајќи ја предвид состојбата во моментот на преземањето на активностите за решавање.

За потребите на ставот 1 од оваа точка, Народната банка треба да ги има предвид:

- потребата да се донесе одлуката за започнување на постапката за решавање во која се наведува примената на инструментот за внатрешна распределба на загубите и се определува износот на дозволените обврски коишто треба да се отпише или да се претвори во акции, вклучително и потребата овие дозволени обврски да им бидат распоредени на соодветните доверители или класи доверители;
- ефектите од одложувањето на таквата одлука врз пазарната доверба, можните реакции на пазарот и ефикасноста на активностите за решавање, имајќи ги предвид можните информации коишто им се достапни на пазарните учесници за состојбите во банката и нивните очекувања за ефектите од престанокот со работа на банката врз нивното работење;
- времето на отворање на пазарите од аспект на нивното влијание врз непреченото вршење на критичните функции и врз директната и индиректната зараза;

- роковите за исполнување на потребниот износ на капиталот, во согласност со барањата на Законот за банките;
- рокот на достасување на обврските на банката.

8. Доколку исклучувањето на одредена обврска во согласност со точката 6 од оваа одлука би довело до пренесување загуби на фондот за решавање, образложението од точката 5 од оваа одлука треба да содржи и:

- дали, односно како се исполнети барањата од точките 6 и 7 на оваа одлука; и
- зошто потребата за исклучување не можела да се реши со некој од методите на процена во согласност со членот 21 од Законот.

Исклучување обврски заради продолжувањето на вршењето на критичните функции и главните деловни линии

9. Народната банка може да одлучи целосно или делумно да исклучи одредена обврска за потребите на инструментот за внатрешна распределба на загубите во случаите кога исклучувањето на таа обврска е потребно заради непречено вршење на критичната функција, доколку е исполнет кој било од следниве елементи:

- вклучувањето на обврската во инструментот за внатрешна распределба на загубите би го довела во прашање вршењето на критичната функција од аспект на достапноста на изворите на финансирање, зависноста од други договорни страни (на пример договорни страни со кои банката склучила инструмент за заштита за потребите на управувањето со ризиците), поврзаноста со инфраструктурата или со давателите на услуги на банката, коишто би можеле да не извршат или да престанат да вршат трансакции со банката по примената на инструментот за внатрешна распределба на загубите, и
- критичната функција е услуга којашто банката ѝ ја дава на трети лица и којашто зависи од непреченото извршување на обврската.

За потребите на ставот 1 алинеја 1 од оваа точка, Народната банка може да исклучи одредени обврски од примената на инструментот за внатрешна распределба на загубите заради управувањето со ризиците (инструмент за заштита), само доколку се исполнети следниве услови:

- инструментот за заштита е признат како инструмент за заштита од ризик, во согласност со Законот за банките и подзаконските акти коишто произлегуваат од овој закон и е значајна за спроведувањето на критичната функција, и
- би било невозможно банката да го замени инструментот за заштита од ризик под разумни услови во период којшто е потребен за одржување на критичната функција.

За потребите на ставот 1 алинеја 1 од оваа точка, Народната банка може да исклучи одредени обврски од примената на инструментот за внатрешна распределба на загубите заради одржување достапност на изворите на финансирање само доколку се исполнети следниве услови:

- Народната банка оцени дека изворот на финансирање е значаен за одржување на критичната функција, и
- би било невозможно банката да го замени изворот на финансирањето во разумен рок којшто е потребен за одржување на критичната функција, утврден во согласност со точката 7 од оваа одлука.

10. Народната банка не може да исклучи обврски од примената на инструментот за внатрешна распределба на загубите само заради:

- рочноста на обврската;
- очекувањето за зголемување на трошоците за финансирање, кога тоа не го загрозува непреченото вршење на критичната функција;
- очекувањата за идна добивка.

11. Народната банка може да одлучи целосно или делумно да исклучи одредена обврска за потребите на инструментот за внатрешна распределба на загубите во случаите кога исклучувањето е потребно заради непречено вршење на главната деловна линија, доколку вклучувањето на обврската може да ја наруши способноста на банката што се решава да продолжи со извршувањето одредена значајна услуга, активност или трансакција заради постигнување на целите за решавање утврдени во членот 17 став 1 точки 1 и 2 од Законот.

12. Доколку исклучувањето одредена обврска во согласност со точките 9 и 11 од оваа одлука би довело до пренесување загуби кај фондот за решавање, образложението од точката 5 од оваа одлука треба да содржи и:

- дали, односно како се исполнети барањата од точките 6 и 7 на оваа одлука; и
- зошто обврските коишто треба да се исклучат имаат поголемо значење за непреченото вршење на соодветната критична функција или главната деловна линија, отколку обврските што не се исклучуваат.

Исклучување обврски заради спречување на негативното влијание врз финансискиот систем, особено во поглед на прифатливите депозити доколку нивниот отпис или претворање во акции може да предизвика загрозување на финансиската стабилност на начин кој би предизвикал и сериозно нарушување на домашната економија

13. Народната банка одлучува целосно или делумно да исклучи одредена обврска за потребите на инструментот за внатрешна распределба на загубите во случаите од членот 33 став 1 точка 3 од Законот, кога ќе оцени дека вклучувањето на обврската може да предизвика директна или индиректна зараза, утврдена во согласност со точките 14 и 15 од оваа одлука.

14. При оцената на постоењето директната зараза од поврзаноста на банката што се решава со нејзините договорни страни се има предвид:

- ефектот којшто може да го има вклучувањето на обврските кон соодветните договорни страни во инструментот за внатрешна распределба на загубите врз нивното работење;
- системското значење на соодветните договорни страни, особено за другите пазарни учесници и учесниците на инфраструктурата на финансиските пазари.

15. При оцената на постоењето индиректна зараза се имаат предвид следниве показатели:

- бројот, големината и поврзаноста на банки со слични карактеристики како банката што се решава, од аспект на можноста за значително намалување на довербата во банкарскиот сектор или во финансискиот систем;
- бројот на физички лица коишто се директно и индиректно под влијание од примената на инструментот за внатрешна распределба на загубите имајќи ја предвид запознаеноста на јавноста со активностите за решавање, од аспект на ризикот за значително намалување на севкупната доверба во банкарскиот или финансискиот систем;

- бројот, големината, поврзаноста на договорните страни коишто се под влијание на примената на инструментот за внатрешна распределба на загубите, вклучувајќи ги и пазарните учесници од небанкарскиот сектор и важноста на критичните функции што ги извршуваат овие договорни страни;
- можноста на договорните страни да имаат пристап до алтернативни даватели на услуги за функциите коишто се оценети како заменливи;
- можноста за значителен број договорни страни да го повлечат финансирањето или да престанат да вршат трансакции со други банки по примената на инструментот за внатрешна распределба на загубите или можноста за пазарите да престанат нормално да функционираат како резултат на примената на инструментот за внатрешна распределба на загубите, особено во случај на губење на довербата на пазарот или појава на паника;
- значителното губење на изворите на краткорочно финансирање или намалување на обемот на депозитите;
- бројот, големината или значењето на банките кај кои постои ризик за исполнување на условите за рана интервенција, во согласност со Законот за банките или чија состојба укажува дека не можат или дека веројатно нема да можат да продолжат со работа во согласност со Законот;
- ризикот од прекинување во вршењето на критичните функции или значително зголемување на цените на таквите функции, како резултат на промените во пазарните услови или достапноста на тие функции или зголемување на очекувањата на договорните страни и другите пазарни учесници;
- значителното намалување на цените на акциите на банките или намалување на цените на средствата што ги поседуваат банките, особено кога тие можат да имаат влијание врз солвентноста на банките;
- значителното намалување на финансирањето коешто им стои на располагање на банките, на краток и на среден рок;
- значителното нарушување на функционирањето на меѓубанкарскиот пазар на пари, што се согледува преку значителното зголемување на барањата за висината на маргината или намалување на пристапот до обезбедувањето коешто можат да го користат банките за потребите на овој пазар;
- значителното зголемување на цените на инструментите за заштита од кредитен ризик или влошување на кредитниот рејтинг на банките или на другите пазарни учесници чиешто работење е значајно за финансиската состојба на банките.

16. Доколку исклучувањето одредена обврска во согласност со точката 13 од оваа одлука би довело до пренесување загуби кај фондот за решавање, образложението од точката 5 од оваа одлука треба да содржи и:

- дали, односно како се исполнети барањата од точките 6 и 7 од оваа одлука; и
- причините поради кои се оценува дека постои поголема веројатност дека исклучените обврски ќе предизвикаат зараза во согласност со точката 13 од оваа одлука, од обврските коишто не се исклучуваат.

Исклучување обврски поради тоа што примената на инструментот за внатрешна распределба на тие обврски би довела до поголеми загуби за останатите доверители

17. Народната банка одлучува целосно или делумно да исклучи одредена обврска за потребите на инструментот за внатрешна распределба на загубите во случаите од членот 33 став 1 точка 4 од Законот, кога ќе оцени дека со исклучувањето, имателите на обврските коишто не се исклучени би биле во подобра ситуација отколку што би биле

доколку соодветната обврска би била вклучена во примената на инструментот за внатрешна распределба на загубите.

За потребите на ставот 1 од оваа точка, Народната банка го утврдува и го споредува ефектот врз сите доверители од вклучувањето и исклучувањето на соодветните обврски од примената на инструментот за внатрешна распределба на загубите, во согласност со членот 21 од Законот.

18. Доколку исклучувањето на одредена обврска во согласност со точката 17 од оваа одлука значи пренесување загуби кај фондот за решавање, образложението од точката 5 од оваа одлука треба да содржи и објаснување дали, односно како се исполнети барањата од точките 6 и 7 на оваа одлука.

III. ТРЕТМАН НА АКЦИОНЕРИТЕ ПРИ СПРОВЕДУВАЊЕТО НА ИНСТРУМЕНТОТ ЗА ВНАТРЕШНА РАСПРЕДЕЛБА НА ЗАГУБИТЕ ИЛИ ОТПИС ИЛИ ПРЕТВОРАЊЕ НА СООДВЕТНИТЕ КАПИТАЛНИ ИНСТРУМЕНТИ

19. Доколку врз основа на процената на вредноста за потребите од членот 21 став 4 точки 2 до 6 од Законот нето-вредноста на банката е еднаква на нула или е негативна и доколку процената на вредноста за потребите на членот 21 став 10 од Законот покаже дека акционерите на банката не би биле исплатени во случај на отворање стечајна постапка на банката, Народната банка спроведува поедноставено намалување на почетниот капитал во целост, повлекување на сите акции или на другите сопственички инструменти или нивно целосно пренесување на доверителите чишто побарувања биле вклучени во инструментот за внатрешна распределба на загубите.

20. Доколку врз основа на процената на вредноста за потребите од членот 21 став 4 точки 2) до 6) од Законот нето-вредноста на банката е позитивна, но доколку процената на вредноста за потребите на членот 21 став 10 од Законот покаже дека акционерите на банката не би биле исплатени во случај на отворање стечајна постапка на банката, Народната банка може да спроведе поедноставено намалување на почетниот капитал во целост или делумно, повлекување на сите или на дел од акциите или од другите сопственички инструменти или нивно целосно или делумно пренесување на доверителите чишто побарувања биле вклучени во инструментот за внатрешна распределба на загубите.

21. Доколку врз основа на процената на вредноста за потребите од членот 21 став 4 точки 2 до 6 од Законот нето-вредноста на банката е позитивна и доколку процената на вредноста за потребите на членот 21 став 10 од Законот покаже дека акционерите на банката би биле исплатени во случај на отворање стечајна постапка на банката, Народната банка спроведува делумно поедноставено намалување на почетниот капитал, повлекување дел од акциите или другите сопственички инструменти или нивно делумно пренесување на доверителите чишто побарувања биле вклучени во инструментот за внатрешна распределба на загубите, при што акционерите задржуваат дел од акциите или од другите сопственички инструменти.

22. Во случаите од точките 20 и 21 од оваа одлука кога се спроведува делумно поедноставено намалување на почетниот капитал, делумно повлекување на акциите или другите сопственички инструменти или нивно делумно пренесување на доверителите чишто побарувања биле вклучени во инструментот за внатрешна распределба на загубите, Народната банка го намалува и учеството на постојните акционери.

По исклучок од ставот 1 од оваа точка, во случаите од точките 20 и 21 од оваа одлука, Народната банка може и само да го намали учеството на постојните акционери, без да спроведе поедноставено намалување на почетниот капитал, повлекување на акциите или другите сопственички инструменти или нивно пренесување на доверителите чишто побарувања биле вклучени во инструментот за внатрешна распределба на загубите.

23. При изборот на активностите кон акционерите на банката во согласност со точките 19, 20, 21 и 22 од оваа одлука, Народната банка ја избира онаа активности или комбинација на активности којашто овозможува најдобро остварување на целите на решавањето пропишани со Законот, имајќи ги предвид карактеристиките на акциите и другите сопственички инструменти и околностите на случајот.

IV. НАЧИН НА УТВРДУВАЊЕ НА ВРЕДНОСТА НА ОБВРСКИТЕ КОИШТО ПРОИЗЛЕГУВААТ ОД ФИНАНСИСКИ ДЕРИВАТИ

24. Вредноста на обврските коишто произлегуваат од финансиските деривати се утврдува врз основа на следниве методи и принципи:

- методите за утврдување на вредноста на одделните класи деривати, вклучително и на финансиските деривати коишто се предмет на аранжмани за пребивање;
- принципите за утврдување на датумот на кој треба да се утврди вредноста на обврската којашто произлегува од дериватот;
- методите за споредба на намалената вредност на финансискиот дериват заради неговото затворање во согласност со членот 38 став 1 од Законот, со износот на загубите коишто би ги оствариле договорните страни од договорите за финансиски деривати при спроведувањето на инструментот за внатрешна распределба на загубите.

Споредбата од ставот 1 алинеја 3 од оваа точка се врши пред Народната банка предвреме да го затвори договорот за финансискиот дериват во согласност со членот 38 став 1 од Законот, како дел од процената на вредноста спроведена во согласност со членот 21 од Законот, имајќи ги предвид одредбите од точките 25 и 26 од оваа одлука.

25. Намалената вредност на финансискиот дериват заради неговото затворање во согласност со членот 38 став 1 од Законот се утврдува како збир на:

- трошокот за другата договорна страна којшто би се јавил заради обезбедување повторна заштита, имајќи ги предвид распоните помеѓу цената на понудата и побарувачката, просечната цена и цената на побарувачката или просечната цена и цената на понудата;
- трошокот за банката којашто се решава којшто би се јавил заради повторно воспоставување заштита за изложеноста што не е покриена или за одржување прифатлив профил на ризичност во согласност со стратегијата за решавање на банката;
- секое намалување на вредноста на франшизата коешто е резултат на затворањето на договорот за финансиски дериват, вклучувајќи го и секое оштетување на предметот на финансискиот дериват или на друго средство поврзано со финансискиот дериват којшто се затвора, како и секое влијание врз трошоците за финансирање или висината на приходите; и
- трошокот во форма на исправка на вредноста или друг вид резерви за покривање на загубите од затворањето на договорот за финансиски дериват (грешки и спорови во однос на трансакцијата, замена на предметот на обезбедување и сл.).

26. Износот на загубите коишто би ги оствариле договорните страни од договорите за финансиски деривати при спроведувањето на инструментот за внатрешна распределба на загубите се утврдува како производ на:

- учеството на обврските коишто произлегуваат од договорите за финансиски деривати, утврдено со процената на вредноста од членот 21 од Законот, коишто не се исклучени од опфатот на инструментот за внатрешна распределба на загубите во согласност со членот 32 став 2 од Законот, во износот на обврските со ист исплатен ред; и
- вкупниот износ на загубите којшто би го имале сите обврски коишто се со ист исплатен ред како финансиските деривати, вклучувајќи ги и обврските од финансиските деривати коишто се предмет на затворање.

27. Пред спроведувањето на овластувањето за отпис или претворање на обврските коишто произлегуваат од договорите за финансиски деривати од членот 48 став 2 точка 13 од Законот, Народната банка ги известува договорните страни за предвременото затворање на договорите за финансиските деривати.

Во известувањето од ставот 1 од оваа точка, Народната банка го наведува датумот на предвременото затворање на договорот за финансиски дериват.

V. НАЧИН НА ОПРЕДЕЛУВАЊЕ НА СТАПКИТЕ НА ПРЕТВОРАЊЕ

28. При определувањето стапки на претворање на соодветните капитални инструменти и дозволени обврски од членот 39 од Законот, Народната банка поаѓа од остварувањето на целите на решавањето од членот 17 од Законот, почитувањето на начелата на решавањето од членот 18 од Законот и почитувањето на правото на сопственост, при што следниве правила имаат предност:

- исполнувањето на начелото од членот 18 став 1 точка 8 од Законот, и
- исполнувањето на начелата од членот 18 став 1 точки 1, 2 и 7 од Законот.

29. Се смета дека начелото од членот 18 став 1 точка 8 од Законот е исполнето кога стапката на претворање, без разлика дали е утврдена една или различни стапки на претворање, е утврдена така што се овозможува проценетата вредност на соодветните капитални инструменти, дозволените обврски и обврските за внатрешна распределба на загубите по спроведувањето на отписот или претворањето или по примената на инструментот за внатрешна распределба на загубите, утврдена во согласност со членот 21 став 4 точки 2 до 6 од Законот, да е поголема или еднаква на нивната проценета вредност доколку над банката била отворена стечајна постапка, утврдена во согласност со процената за потребите на членот 21 став 10 од Законот.

30. Народната банка може да примени различни стапки на претворање за различни категории капитални инструменти и обврски, доколку е потребно за остварување на барањата од точките 28 и 29 од оваа одлука.

Во случаите од ставот 1 од оваа точка, Народната банка ги определува различните категории капитални инструменти и обврски во согласност со исплатните редови определени со Законот за банките.

VI. УСЛОВИ КОИШТО ТРЕБА ДА ГИ ИСПОЛНАТ ДОЗВОЛЕНИТЕ ОБВРСКИ ПРИ СПРОВЕДУВАЊЕТО НА ОТПИСОТ ИЛИ ПРЕТВОРАЊЕТО И НАЧИН НА ВРШЕЊЕ ОТПИС И ПРЕТВОРАЊЕ НА СООДВЕТНИТЕ КАПИТАЛНИ ИНСТРУМЕНТИ И ДОЗВОЛЕНИ ОБВРСКИ

31. Како обврски во однос на кои може да се спроведе отпис или претворање во акции или други сопственички инструменти се сметаат дозволените обврски коишто ги исполнуваат условите за прифатливи дозволен обврски пропишани со регулативата на Народната банка за начинот на утврдување на минималната стапка на сопствени средства и дозволен обврски.

32. При спроведувањето на отписот и претворањето на соодветните капитални инструменти и дозволен обврски, Народната банка обезбедува:

- еднаков третман на имателите на капиталните инструменти коишто ѝ припаѓаат на иста категорија капитални инструменти, имајќи го предвид редоследот пропишан во членовите 37 и 44 од Законот, без разлика на нивните останати карактеристики или договорни одредби, вклучително и договорните одредби за отпишување или претворање на капиталниот инструмент при настанување критичен настан, и
- еднаков третман на имателите на капиталните инструменти коишто се дел од сопствените средства на банката во согласност со Законот за банките, без разлика дали тие се вклучени целосно или делумно во сопствените средства на банката.

Доколку критичниот настан предвиден во договорот за капиталниот инструмент настане пред Народната банка да го примени овластувањето за отпис и претворање на соодветните капитални инструменти или за примена на инструментот за внатрешна распределба на загубите, редоследот пропишан во членовите 37 и 44 од Законот треба да го земе предвид ефектот од спроведениот отпис или претворање како резултат на настанувањето на критичниот настан.

VII. ВИД НА ДОКУМЕНТАЦИЈА, УСЛОВИ И ПОСТАПКА ЗА ИЗДАВАЊЕ ПРЕТХОДНА СОГЛАСНОСТ ОД НАРОДНАТА БАНКА ЗА ПРЕТВОРАЊЕ НА СООДВЕТНИТЕ КАПИТАЛНИ ИНСТРУМЕНТИ И ДОЗВОЛЕНИ ОБВРСКИ ВО ИНСТРУМЕНТИ НА РЕДОВНИОТ ОСНОВЕН КАПИТАЛ

33. Извршниот одбор на Народната банка ќе ја издаде претходната согласност од членот 44 став 3 точка 1 од Законот, доколку инструментите коишто се издадени од банката или од нејзиното матично лице ги исполнуваат условите за вклучување во редовниот основен капитал пропишани во регулативата на Народната банка за методологијата за утврдување на адекватноста на капиталот.

Согласноста од ставот 1 од оваа точка се издава заедно со согласноста којашто ја издава Народната банка како надлежен орган за супервизија, во согласност со регулативата на Народната банка за методологијата за утврдување на адекватноста на капиталот, врз основа на документацијата, условите и постапката пропишани со таа регулатива.

VIII. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

34. Оваа одлука влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“, а ќе почне да се применува од 13 октомври 2025 година.

**О бр. 02-10864/7
27 март 2025 година
Скопје**

**Гувернер
и претседавач
на Советот на Народната банка
на Република Северна Македонија
д-р Анита Ангеловска-Бежоска**